

boden is, maar duchtte geen ernstige moeilijkheden; de regeering moet reeds thans gekend worden in den aanpak der Zending; en men kan, waar het b.v. over regeeringsubsidie gaat, toch wel verwachten, dat zij zal willen regelen, zonder in te grijpen op de rechten der Zending zelf.

Na eenige discussie is uitgesproken,

- a. dat het in het algemeen genomen niet gewenscht moet worden geacht, de bescherming der Regeering in te roepen tegen de schade, die op het zendingsveld wordt ondervonden door het binnendringen van andere zendingsacties;
- b. dat evenwel in concrete gevallen, waarin materiële schade wordt aangebracht door de concurrerende actie van de Roomsche-Katholieke Missie of van eenige zendingscorporatie, een beroep op de Regeering kan worden gedaan om regeling op te treden.

Eenheid.

Nog steeds zijn volgens opdracht van 36 deputaten diligent ter zake van de bevordering der eenheid tusschen belijders van gereformeerde overtuiging. Bijzonder ten aanzien van de Chr. Geref. Kerk is de begeerte tot samenspreking levendig; men weet evenwel, dat van de zijde der kerk werd medegedeeld, dat ze geen redelijke mogelijkheid tot hereeniging ziet, weshalve zij thans tot geen samenspreking bereid was. Over deze zaak is thans weer gehandeld. Deputaten hebben afgezien van schriftelijke gedachtenwisseling over de van Chr. Geref. zijde ingebrachte bezwaren. Ze zien daarin weinig heil. Mondelinge samenspreking zou spoel kunnen zijn; schriftelijke gedachtenwisseling dunkt hun evenwel te stroef, en wordt h.l. licht aanleiding tot nieuwe misverstanden.

Iets meer contact is mogelijk gebleken met gereformeerde belijders uit de Ned. Herv. Kerk. Men was unaniem van oordeel, dat officieus contact te zoeken is en blijft; het is dan ook reeds tot stand gekomen, al zal het voorloopig wel niet leiden tot officieel contact.

Publicatie van de met de Chr. Geref. Kerk gewisselde of onzerzijds nog te wisselen stukken, wordt door deputaten aanbevolen. Reeds werden ter synode deze stukken gelezen. Daaruit blijkt, dat onzerzijds aan de Chr. Geref. Kerk is gezegd, dat ons verzoek niet direct een poging tot kerkelijke samenleving was, doch alleen maar een vraag om eens te spreken over bezwaren, en mogelijkheden, meer niet. Wat kon daar nu eigenlijk tegen zijn?

De synode der Chr. Geref. Kerk heeft daarop geantwoord, te blijven bij haar meening, dat een samenspreking geen nut zou hebben. Principiële redenen waren oorzaak van scheiding; deze moeten eerst uit den weg. Voor de Chr. Geref. Kerk zijn die bezwaren onoverkomelijk.

Onzerzijds zou nu volgens deputaten weer te antwoorden zijn, dat wij tot samenspreking altijd bereid zijn, en de verantwoordelijkheid voor het uitblijven daarvan voor rekening der Chr. Geref. Kerk gelaten wordt.

Prof. Kuyper rapporteerde weer nader over deze aangelegenheid, waarover de den Houting eerst mededeelingen had gedaan. De commissie, waarvan prof. Kuyper de woordvoerder was, stelde (behoudens één punt, dat later gewijzigd is) het volgende voor:

1. Deputaten dank te zeggen voor den door hen verrichten arbeid en aan dien arbeid de goedkeuring der Synode te hechten;
2. haar leedwezen uit te spreken, dat de Synode der Christelijke Gereformeerde Kerk niet bereid is geweest, aan het verzoek van Deputaten tot een samenspreking over de bezwaren door haar ingebracht te voldoen en de desbetreffende correspondentie in de Bijlagen der Acta dezer Synode op te nemen;
3. aan de Synode der Christelijke Gereformeerde Kerk alsnog een schrijven te richten, zooals dit door Deputaten is voorgesteld;
4. de Deputaten te continueeren met de opdracht om,
 - a. wanneer de Synode der Christelijke Gereformeerde Kerk alsnog zich bereid mocht verklaren een samenspreking over de ingebrachte bezwaren te houden, deze met haar, of de door haar daartoe gemachtigde Deputaten te houden;
 - b. te bevorderen, dat het officieuze contact, dat verkregen is met vooraanstaande broeders, die de Gereformeerde belijdenis lief hebben in de Hervormde Kerk, worde voortgezet;
 - c. een dergelijk contact ook te zoeken met andere in aanmerking komende Gereformeerde belijders in ons vaderland, teneinde de eenheid der Gereformeerde belijders te bevorderen.

Het voorstel vond algemeene instemming. Enkele synodeleden, onder wie ik zelf, wilden tot het uiterste gaan, en indien eveneens de a.s. synode der Chr. Geref. Kerk zou blijven staan op schriftelijke onderhandeling, dan desnoods ook tot zulk officieus schriftelijk contact de deputaten te machtigen. Persoonlijk meen ik met deputaten, dat in dit stadium mondeling contact alles vóór heeft; en ik geef hun gelijk, als zij van hun kant opmerken, dat, nu het nog maar gaat om een allereerste toenaderingspoging, mondelinge onderhandeling verreweg de voorkeur heeft. Maar indien men van Chr. Geref. zijde niet anders wil? Men zou toch tot het uiterste kunnen gaan? Ook wij langs den weg van schriftelijke afbakening van de verschillen allicht velerlei misverstand, een gevolg dikwijls van verwarring tusschen de meening van gereformeerde theologen en de belijdenis onzer kerken, een einde zou kunnen nemen.

Evenwel, al waren er vrij veel synodeleden vóór, deze concessie te doen, een meerderheid kon de geopperde gedachte niet halen. En zoo is aanvaard, wat we hierboven opnamen; de aangebrachte wijzigingen hebben we reeds verwerkt.

Medische dienst.

Over de Zending werd uitvoerig gesproken; het is te veel, om er hier uitvoerig over te spreken; temeer, omdat het geheel zoo'n uitgebreid materiaal vormt, en in zoo'n snel tempo werd afgewerkt, dat het voor een normaal mensch onmogelijk was „indrukken” op papier te zetten. Voordat zich één indruk gezet had, kwam een andere alweer den eersten verdringen.

Eén punt trok evenwel bijzondere aandacht: de medische dienst op het zendingssterrein. De opmerking werd gemaakt, dat die medische dienst, die toch steeds hulpdienst moet blijven, zich meer en meer uitbreidt, hetgeen wel betrekkelijk gemakkelijk gaat, maar dan ook des te eerder het gevaar belooft, haar karakter van hulpdienst te verliezen. Dat is natuurlijk van betekenis voor de doorwerking van de zendingsprediking zelf; steeds dient ook voor den heiden duidelijk te blijven, dat de prediking van Gods Woord in alles vooropgaat. En, afgedacht daarvan, is ook de financiële factor van geen geringe betekenis: we leven in moeilijke omstandigheden en dienen voorzichtig te zijn; uitbreiding is gemakkelijk geschied, doch als er financiële débacles zouden komen tengevolge van den internationalen toestand, zouden we voor eigenaardige moeilijkheden kunnen komen te staan.

Algemeen vond deze gedachtegang instemming. Daarnaast evenwel werd dankbaar geconstateerd, dat een groot stuk van die uitbreiding daardoor wordt mogelijk gemaakt, dat geneesheeren, die particuliere praktijk oefenen, de daaruit gewonnen baten besteden ten gunste der uitbreiding van den medischen arbeid der Zending zelf. Zoo wordt op prachtige manier menige zegen ons in den schoot geworpen. Tevens wordt de onderscheiding tusschen zorg voor de volksgezondheid en de door de Zending bedoelde beloning van Christus' barmhartigheid daardoor geaccentueerd, al mag ze natuurlijk nimmer tot een scheiding worden.

Het was een interessante bespreking; ze deed even zien, welke gevaren hier dreigen, maar ook welk een zegen hier genoten wordt.

En ze accentueert weer eens, hoe zeer het „heidendom” op het „christendom” althans hierin gelijkt, dat zorg voor het lichaam eerder en beter gehonoreerd wordt, dan geestelijke arbeid. Als de geneesheeren uit de inkomsten der particuliere praktijk hun hospitaal etc. kunnen uitbreiden, en de predikanten niet, dan is dat geen bewijs, dat laatstgenoemden minder traag in het benaarstigen zijn, doch dat hun hulp van de zijde van wie ze ontvangen, onbetaald blijft, hetgeen met geneesheeren des lichaams wel wat anders is. Tout comme chez nous; we kunnen aan de Javanen en Soembanezen niet zeggen, dat wij het beter doen dan zij.

K. S.

Luchtbescherming.

Nu de oorlog een feit geworden is, wordt in vele plaatsen in Nederland hard gewerkt om den plaatselijken Luchtbeschermingsdienst in gereedheid te brengen. In de dagbladen kan men geregeld lezen van verduisteringsproeven, die genomen zijn en van voorzorgsmaatregelen, die getroffen moesten worden om in geval van nood allerlei diensten doeltreffend te kunnen verrichten.

De burgerlijke Luchtbeschermingsdienst in steden en dorpen zorgt evenwel alleen voor het helpen en verzorgen van gewonden en getroffenen, voor het blusschen van door bomaanvallen ontstane branden, voor het opruimen van puin, voor het ontsmetten van door gas gevaarlijk gemaakte wijken, enz.

De wijze, waarop in geval van levensgevaar, bij ernstige verwondingen enz. door de predikanten en geestelijken hulp kan worden verleend, moet door de verschillende kerkformaties zelf worden onderzocht.

In Deventer hebben afgevaardigden van eenige kerkformaties met elkander en met het hoofd van den plaatselijken Luchtbeschermingsdienst contact gezocht en is men tot een voorloopige regeling gekomen.

Het kan dienstig zijn met het oog op te treffen regelingen in andere plaatsen, hiervan een korte uiteenzetting te geven.

We gaan daarbij uit van de veronderstelling, dat de burgerlijke Luchtbeschermingsdienst in de meeste plaatsen van ons land wel op ongeveer dezelfde wijze zal zijn georganiseerd. De stad is verdeeld in een aantal wijken. Elke wijk heeft een post, waar al de berichten omtrent ongevallen en gewonden gemeld moeten worden. Op dezen post wordt zorggedragen voor doorzending van deze berichten naar den hoofdpst. Op den hoofdpst komen dan berichten uit alle deelen van de stad binnen. In overleg met het hoofd van den Luchtbeschermingsdienst zullen nu in geval van luchtgevaar een aantal vertegenwoordigers van de verschillende kerkformaties bij toerbeurt op dezen hoofdpst zitting nemen om te noteeren waar bezoek van een predikant of geestelijke gewenscht is. In Deventer wordt voor de bezetting van dezen post om beurten gezorgd door een lid van de R.-K. Kerk, van de Ned. Herv. Kerk en van de Geref. Kerk. Andere regelingen zijn natuurlijk ook zeer wel mogelijk. Deze personen waarschuwen door middel van ordonnansen, die door het hoofd van den Luchtbeschermingsdienst hem ter beschikking gesteld worden, ten spoedigste den geestelijke of den predikant, wiens komst begeerd wordt. Alle kerkformaties behouden dan hun volle zelfstandigheid. Ze werken echter in zooverre met elkander samen als gewenscht geacht moet worden, met het oog op het verlenen van geestelijke hulp in tijden, waarin deze hulp op normale wijze niet ingeroepen en gebracht kan worden. Uit de verschillende kerkformaties zullen zich dan een aantal jongemensen beschikbaar moeten stellen, die bekend zijn met de

adressen der predikanten en die opgeleid kunnen worden voor ordonnansen, om in geval van nood actief op te treden.

Het zal noodzakelijk zijn, dat de predikanten voorzien worden van een legitimatiebewijs, dat door het hoofd van den dienst wordt uitgereikt, zoodat op grond van dit bewijs ten allen tijde overal toegang kan worden verkregen. Ook zal het vermoedelijk noodig zijn, dat de predikanten bekend zijn met het dragen van een gasmasker en met de verschillende voorzorgen, die in acht genomen moeten worden bij het betreden van besmette gebieden.

God geve, dat luchtbombardementen nimmer over onze steden en dorpen komen.

Maar we moeten toch vooral in dezen tijd paraat zijn! Ook als kerken moeten we aan deze dingen denken en ons er op beraden, wat gedaan kan en moet worden.

Het is zeer waarschijnlijk, dat aan de inschakeling van predikanten en geestelijken bij den Luchtbeschermingsdienst op niet veel plaatsen gedacht is.

De berichten, die althans van R.K. zijde werden ontvangen, wijzen er op, dat men in menig geval aan dit punt nog niet veel aandacht gewijd heeft.

Laat men dan ten spoedigste met elkander contact zoeken en een regeling uitwerken, waardoor de voorziening van bezoek van geestelijken en predikanten in geval van luchtgevaar, zoo goed mogelijk gewaarborgd blijft.

D.

H. M.

Hulp opleiding predikant Argentinië.

We zijn dankbaar, ook deze week een bijdrage voor dit mooie doel te kunnen verantwoorden. Van D. K. te K. kwam een gift binnen van f 1.—, overgeschreven op prof. Schilder's gironummer: 127278.

L. DOEKES.

De Kleine Catechismus van Zacharias Ursinus. (XV.)

72. Kan iemand, die geen goede werken doet, met het waar geloof begaafd, rechtvaardig voor God zijn?

Dat is onmogelijk. Want alleen zij zijn kinderen Gods, die door den Geest Gods geleid worden. Ook is het onmogelijk, dat de ware dankbaarheid jegens God het waar geloof niet volgt.

73. Welke is die dankbaarheid?

De ware bekeering tot God en de vruchten van deze bekeering.

74. Wat is de bekeering?

De doeding van den ouden en de levendmaking van den nieuwen mensch.

75. Wat is de doeding van den ouden mensch?

Het is van harte leeddragen, omdat wij God door onze zonden beleedigd hebben, en daarom ze dagelijks meer verfoeien en vlieden.

76. Wat is de levendmaking van den nieuwen mensch?

Het is rusten en blijde zijn in God, die (met ons) verzoend is door Christus, en dagelijks meer ontstoken worden om de heiligheid en rechtvaardigheid te bestrachten.

77. Blijven er toch nog zonden overig in de geloovigen?

Er blijven in alle heiligen, zoolang zij op aarde leven, nog zeer vele en zeer groote zonden over, n.l. gebreken, die zij met hun geboorte meebrengen, en kwade neigingen; ook vele zonden van onwetendheid en zwakheid; hiertegen worstelen zij gedurende hun geheele leven in de waarachtige bekeering tot God; waarom hun deze zonden niet toegerekend worden; en hun aangevangen gehoorzaamheid behaagt God om Christus' wil; en zij volharden in geen zonden tegen hun geweten. Want hoereerders, afgodendienaars, overspelers, dieven, gierigaards, dronkaards, lasteraars, roovers, zullen het Koninkrijk Gods niet beërven.

R.

G. B.

GEESTELIJKE ADVIEZEN

(Alle inzendingen, deze rubriek betreffende, aan Ds D. van Dijk, Akkerstraat 26, Groningen.)

Onze houding.

De oorlogstoestand, waarin de wereld nu reeds weer eenige dagen verkeert, is van zóó geweldige, ons gansche leven rakende, betekenis, dat wij eerst niet weten, hoe onze houding daartegenover moet zijn.

Wij gevoelen ons verward.

Den éénen dag kijken wij er zus, den anderen dag zóó tegen aan.

Toch is het noodig, een bepaalde houding te vinden, een ruststand, zóó, dat wij niet meer als een riel heen en weer bewogen worden.

Op een paar dingen, die hiervoor van betekenis zijn, wil ik in dit artikel gaarne wijzen.

Daar is eerst de vraag: „aan welke zijde zal in dit ontzaglijk conflict onze sympathie zijn?”

De ouderen herinneren zich nog heel goed, hoe het daarmee gesteld was in de jaren 1914—1918.

Daar waren toen felle pro-Duitschers en, aan den anderen kant, even felle pro-Entente-menschen.

Het was met die sympathie of antipathie een vreemde geschiedenis.

Over het algemeen was het meer orthodoxe volksdeel pro-Duitsch.

Toch was ons. En het zelf, eigen of dien ka

De moti onderbewu eigen zielen komen, was

Het gehe op betrapte waarvan Z eigenlijk al

Wat is fel gereder

Gezinnen harmonie

Dalzel Ik wil

loop der la slagen de

om rechts mij is gew

een stuk, onrechte t

Aan den schuilt in één natie, alleen met

een allen e

Vandaar, streven van

van het ew

Daarom doen, de

pathie niet te blijven,

hard te be zelf. En in

of deze, de dat de uits

ten werkel

Laten w de machth

dit ontzagl

Zij zijn Hoe groot

zal hun d

leiden.

Dat verg weinig vo

Dat wij Chamberla

drongen w vinden en

van Europ

Dan eer

Heel ste vraag: „h

wezen?” wij er in

er in betr

valler zijn

Op stra waar de la

over deze worden d

spelingen

Het kan leen, men

Hetzelfd in allerlei

Daar zij best meev

Daar zij verschrik

Maar de ander.

Mij trof, dene Chris

op één en

Het ging

In het e vliegma

kunnen bi van den v

nielingswe

In het s komt) een

gesteld w maakte afc

onmogelijk

Dat zijn die twee

beelden t

scheidene

Dat gaat

Wij kom